

BRONNEN IN DE KLAS

SAMENWERKING TUSSEN ONDERWIJS EN ERFGOED

Alles wat ons omringt heeft een verleden. Geschiedenis, maatschappijleer en burgerschap helpen leerlingen en studenten om de actualiteit waarin zij leven te begrijpen. Deze vakken laten zien dat onze huidige samenleving het resultaat is van personen, gebeurtenissen, verschijnselen en ontwikkelingen uit het verleden. Kennismaken met cultureel erfgoed helpt je begrijpen wie je bent, waar je woont en dat je deel uitmaakt van heden, verleden én toekomst.

[Kaart met de plantages in Suriname uit 1801, Nationaal Archief](#)

Historische bronnen op school

Bij geschiedenis speelt het interpreteren van historische bronnen een grote rol. Maar ook bij maatschappijleer en burgerschap zijn bronnen uit het verleden van belang om onze democratische samenleving van nu te begrijpen.

Er is bij docenten behoefte aan meer, diverse en tegenstrijdige bronnen vanuit verschillende perspectieven om daarmee kritisch denken bij de leerlingen te stimuleren. Wie heeft deze bron gemaakt? In welke tijd? Vanuit welke overtuiging? Hoe betrouwbaar is deze bron?

Ook is er vraag naar lokale bronnen. Want, welke impact had het nationale verhaal in de lesmethode op onze eigen regio? Bovendien zorgen deze bronnen voor herkenbaarheid in de eigen omgeving, waardoor ze aansprekend zijn voor leerlingen en studenten.

[Groep militairen bij een loopgraaf op de Edese heide \(1917\), Gemeentearchief Ede](#)

Eén centrale plek

Er zijn al veel digitale bronnen op internet te vinden, maar ze staan op verschillende plekken. En dat maakt het zoeken en selecteren een tijdrovende bezigheid. Daarom slaan de [Vereniging van Docenten in Geschiedenis en Staatsinrichting in Nederland \(VGN\)](#), [KIA Kenniscommunity Educatie en Presentatie bij Archieven](#), [Geschiedenislokaal](#) en [Erfgoed Brabant](#) de handen in één.

Samen halen we digitale historische bronnen op bij archieven en musea. Tevens ontwikkelen we korte werkvormen, die direct toepasbaar zijn in de les. De vindbaarheid van deze bronnen en lessen vergroten we door een centrale plek te creëren. Dit is de [bronnen-](#) en [lessendatabase](#) van vgnkleio.nl. Van daaruit linken wij naar andere nationale databases zoals [Wikiwijs](#) en [Nationaal Archief](#), maar ook naar regionale aanbieders als [Geschiedenislokaal](#) en erfgoedinstellingen in de buurt van scholen.

Inspelen op de actualiteit, lessen over de directe woonomgeving, of thematisch onderwijs gaat hierdoor makkelijker én op maat.

Wandschildering in Nassauzaal van Stadhoudelijk Hof te Leeuwarden uit 1660, Historisch Centrum Leeuwarden

Werkwijze

We inventariseren bij docenten bij welk thema zij bronnen willen gebruiken. Archieven zoeken vervolgens, samen met musea, naar geschikt materiaal in hun collectie. Zij leveren bronnen rechtstreeks aan met behulp van een [digitaal formulier](#), om de juiste metadata en (indien nodig) een transcriptie en/of hertaling mee te geven.

Ter ondersteuning organiseren we voor archief- en museummedewerkers workshops, waarin zij niet alleen meer kennis krijgen van het onderwijs, maar ook handvatten voor het selecteren van bronnen. Een expertgroep van docenten geschiedenis, maatschappijleer en burgerschap, lerarenopleiders en historici beoordeelt de aangeleverde bronnen en ontwikkelt bijbehorende werkvormen.

Door middel van artikelen, voorlichting, studiedagen en workshops gaan we het land in om de centrale database onder de aandacht te brengen van onderwijs, archieven en musea.

Meer informatie en meedoen

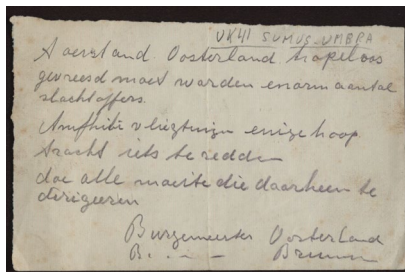
Wil je bronnen aanleveren?

Wil je jouw vraag naar bronnen indienen?

Mail naar bronnendatabase@vgnkleio.nl

Wil je meer weten? Neem contact op met:

- Koos Sikkema, docent en projectleider bronnendatabase@vgnkleio.nl
- Ellen Loozen, archiefeducator ellen.loozen@nationaalarchief.nl

Noodbericht uit het rampgebied 1953, Zeeuws Archief

Dit project is een samenwerking van:

noord-hollands archief

HISTORISCH CENTRUM
LEEUWARDEN

erfgoed brabant

